

РОЗПОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України

№ 17 (1017) ♦ П'ятниця, 27 січня 1995 року ♦ Ціна договірною

УРЯД ОБИЦЯЄ: ДЕРЖАВА ПРИПИНИТЬ ОШУКУВАТИ СЕЛЯН

Сьогодні відбудуться торги з продажу врожаю 1995 року

— Держава нарівні з іншими покупцями купуватиме продукцію і майбутній урожай, — заявив перший віце-прем'єр України Віктор Пинзеник у відеоролику у Херсоні під час зустрічі з керівниками агропромислових підприємств Миколаївської та Херсонської областей.

Як повідомили агентству «Інтерфакс-Україна» у прес-службі Міністерства економіки, В. Пинзеник висловив надію, що цей день стане відліком нового часу у взаємовідносинах держава — село, оскільки нині, за

його словами, «держава припиняє ошукувати селян».

Ліквідується не забезпечена грошима монополія держави на закупівлю продукції — головна причина інфляції у країні, підкреслив В. Пинзеник.

Перший віце-прем'єр наголосив, що квотування експорту зерна у 1995 році, передбачене однією з останніх постанов уряду, викликає потребу «забезпечити становлення нової системи аграрних відносин».

Росія — партнер непростий, але...

25 січня в адміністрації Президента відбувся черговий брифінг за участю першого віце-прем'єра міністра Євгена Марчука і віце-прем'єра міністра Ігора Мітюкова. Предметом розмови стали підсумки робочого візиту Президента України Леоніда Кучми до Москви.

Візит відбувся за ініціативи української сторони. За словами Євгена Марчука: «Росія — партнер непростий, але надзвичайно важливий», особливо, що стосується економічного співробітництва. Тому відсутність Угоди про принципи торгово-економічного співробітництва у 1995 році (яка за світовою практикою підписується, як правило, за кілька місяців до початку нового року) спричинила багато проблем для підприємств, промисловців-маленьких і звичайних обywatелів, яким доводиться мерзнути у холодних квартирах. Бо дана угода передбачає, зокрема, і поставки нафти та газу з Росії, а також транзит через її територію газу туркменського.

(Закінчення на 5-й стор.).

"МИ НЕ ЗГОДНИ З УКАЗОМ ПРЕЗИДЕНТА"

Такі вислови зустрічаються в численних листах-відгуків, що надійшли на редакції на Указ Президента «Про компенсацію громадянам України втрат від знецінення грошових заощаджень в установах Ощадного банку України та Укрдержстраху». Автори просять неодмінно надрукувати листи, щоб там, нагорі, почули їхнє невдоволення і розчарування. Люди не вірять у те, що одержать рівноцінну компенсацію чи дочекаються її взагалі. Написали переважно ветерани праці та війни, пенсіонери, люди похилого віку, які не хочуть помирити із невірою.

Листи читачів читайте на 4-й стор.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Оце так борг — 400 трильйонів карбованців

За станом на кінець 1994 року дебіторська заборгованість українських підприємств становила близько 400 трлн. крб., повідомили «Інтерфаксу-Україна» у Головній державній податковій інспекції України.

У той саме час, наприкінці минулого року, на депозитних рахунках у банках було 18,4 трлн. крб. Така ситуація значно погіршила фінансову ситуацію підприємств і організацій. — Йдеться у повідомленні прес-служби ГДПІ.

Прес-служба також повідомляє, що за дорученням Кабінету міністрів України державні податкові інспекції та контрольно-ревізійні управління найближчим часом розпочнуть проводити перевірки підприємств щодо цього питання.

Чечня: відлуння подій

564х3?

Список жертв операцій, здійснюваних російськими військами, дедалі зростає. На північ від Грозного збито два вертольоти Мі-24 МО РФ. Їхні екіпажі (шість чоловіків) загинули. Міністр оборони Росії П. Граčov повідомив, що у ході бойових дій наклали життя 564 військовослужбовці федеральної армії. Незалежні спостерігачі вважають, що насправді кількість загиблих більша у три-чотири рази. Міністерство оборони РФ повідомляло, що керівництво Чечні продовжує докладаати зусиль до поповнення незаконних збройних формувань особистим складом і його збереження шляхом розосередження і маскування у гірських районах і під виглядом біженців у сусідніх з Чечнею районах РФ. Згідно із цією заявою, до деяких міст РФ засилаються чеченські агенти для встановлення контактів і продажу наркотиків. Гроші, одержані в результаті цієї торгівлі, планують використати на оплату найманців, придбання зброї і боєприпасів.

Ближче до кордону й спільних проблем

26–27 січня урядова делегация України на чолі з першим віце-прем'єром міністром Євгеном Марчуком проводить у Харкові переговори з урядовою делегацией Російської Федерації, яку очолює віце-прем'єр міністр Олександр Вольшаків. У зустрічі беруть участь п'ять керівників прикордонних областей України й шість Росії. Очікується, що сьогодні будуть підписані угоди про пункти перепуску через державний кордон і про співробітництво прикордонних областей України й РФ. Як зазначив Євген Марчук, підготовлено і найближчим часом буде підписано пакет українсько-російських угод про реалізацію режиму вільної торгівлі, уникнення подвійного оподаткування доходів і майна, про військово-технічну співпрацю, торговельно-судноплавство тощо.

Екологічна шкода, що її завдає Чорноморський флот, удвічі більша за вартість самого ЧФ

Екологічну шкоду, що її завдає Україні Чорноморський флот, оцінено у 19,4 млрд. доларів США і майже вдвічі вона перевищує вартість самого ЧФ, заявив у інтерв'ю агентству «Інтерфакс-Україна» в середу за-

ступник командувача Військово-морських сил України (ВМСУ) контр-адмірал Микола Костров. За його словами, результати аналізу екологічних наслідків діяльності ЧФ, проведеного міжвідомчою комісією Міністрів України, свідчать про катастрофічний рівень заподіяної екологічної шкоди. У Севастопольській бухті, наголосив контр-адмірал, щороку скидають близько 9 тисяч кубометрів господарсько-побутових вод. У ґрунті Севастопольської бухті в районі нафтобази накопичилося близько 120 тисяч тонн нафтопродуктів.

Утворено «Регіон»

Міжгалузовий паливно-енергетичний консорціум «Регіон» утворено нещодавно у Запоріжжі на спільному засіданні керівників промислових гігантів, які входять до спілки «Потенціал» та асоціації «Співдружність». Консорціум покликаний акумулювати кошти для забезпечення безпосередньої роботи Запорізьких атомної і теплової електростанцій, що дасть можливість не лише гарантовано й без лімітів забезпечити електроенергією підприємства регіону, а й реалізовувати лишки за ціною, встановленою його членами. За свідченнями «Регіону» виступили виробничо-енергетичне об'єднання «Дніпроенерго», виробничі об'єднання «Запорізька АЕС», «Луганськвуглезбагачення», «Селідувугілля», Південно-трубний комбінат, комерційні банки «Регіонбанк» з Харкова та «Металургбанк» із Запоріжжя.

Продиктовано в номер

Офіційно

Дружня бесіда

Голова Верховної Ради України О. Мороз прийняв Надзвичайного і Повноважного Посла Словаччини Республіки в Україні Р. Гарченчу на його прохання у зв'язку з наступним від'їздом на батьківщину. О. Мороз високо оцінив діяльність Посольства СР і особисто Р. Гарченчу, відзначивши, що словачські дипломати багато зробили для розбудови дружніх відносин між нашими державами. Ми — сусіди, підкреслює Голова Верховної Ради, і вважаємо Словаччину справжнім «ближнім зарубіжжям» України.

На час бесіди О. Мороз цікавився діяльністю новообраного парламенту Словаччини і затвердженого ним уряду, загальною політичною й економічною ситуацією в країні. У свою чергу Р. Гарченча подякував за чудові умови для роботи, створені посольству українською стороною, розповів про життя Словаччини, передав О. Морозу членики привітання програму заводу ІІ урядові в якій, зокрема, наголошується на необхідності дальшого розвитку словачко-українських відносин.

Американці домовленостей дотримуються

Відбулася телефонна розмова Президента України Леоніда Кучми з віце-президентом Сполучених Штатів Америки Альбертом Гором. Сторони обговорили низку питань розвитку двосторонньої співпраці між Україною та США. Президент США висловив задоволення з приводу виконання умов угоди про надання допомоги Україні у проведенні економічних реформ.

Дипломатичні прийоми та проводи

Минулої середи Президент України Леонід Кучма прийняв заступника міністра закордонних справ від парламенту Японії Хакую Янігасава. В ході зустрічі Хакую Янігасава передав Леоніду Кучмі особисте послання прем'єр-міністра Японії Мураяма Томіті. В ньому, зокрема, зазначається: «Я сподіваюсь на зміцнення зв'язків між нашими країнами, добре розуміючи, наскільки важливі місце займає наша держава в світовій співдружності, яким багатим економічним потенціалом вона володіє». Сторони обговорили строки й програму візиту Президента України в Японію. Згідно з цією програмою відбудуться зустрічі Президента не тільки з політичними діячами, а з діловими людьми Японії. Як відзначив Хакую Янігасава, японські бізнесмени, на жаль, мало знають про Україну, і присутність японського бізнесу тут також незначна.

Того ж дня Леонід Кучма прийняв Надзвичайного і Повноважного Посла Французької Республіки Мішеля Ів Песка з нагоди його від'їзду на батьківщину. Президент висловив своє задоволення станом українсько-французьких двосторонніх відносин. Обрані головуватиме в цьому паритеті в Європеїському Союзі. З цього приводу Президент України висловив сподівання, що вона активно сприятиме процесові подальшої інтеграції України в європейську структуру.

Під час зустрічі сторони торкнулися, зокрема, питанням Криму, Севастополю, а також Чорноморського флоту. Реаліті так, сказав Президент, що Крим і Севастополь — це невід'ємна частина України, а Чорноморський флот — це каніст, за який постійно намагаються схиляти політику. Леонід Кучма зазначив, що Україна зацікавлена в припливі іноземних інвестицій, зокрема в галузі сільськогосподарства та переробної промисловості.

Педагогам долари також не завадять

355 учителів середньої школи з різних кутків України отримали від Міжнародного фонду «Відродження» гранти (прімі) у розмірі 200 доларів США, які виплачуватимуться їм щомісяця протягом 1995 року. Щоб визначити, хто ж є ліпшим викладачем математики, фізики, хімії та біології за спеціальною методикою Міжнародної Соросівської Програми підтримки освіти в галузі точних наук (ISSEP) було опитано більш, ніж 10 тисяч студентів молодших курсів природничих класів 15 українських шкіл.

Радою ISSEP МФВ уже затверджено рішення, згідно якого протягом 1995—1996 років гранти у сумі 9 тисяч американських доларів отримають 83 «Соросівські Професори» — провідні українські вчені, які є визнаннями носіями найвищих досягнень національної науки, а також 76 студентів — по 630 американських доларів на поточний навчальний рік. Значні кошти у валюті виділяються також на захоплення викладачів вузів та аспірантів.

Служба інформації Міжнародного фонду «Відродження».

Парламентська хроніка

ЗАУВАЖЕННЯ ПРЕЗИДЕНТА ВІДХИЛИЛИ

Денне засідання 25 січня

Напочуд спокійно і швидко працювали депутати у другій половині дня. Дуже швидко обговорили запропоновані зміни і доповнення до Кодексу України про адміністративні порушення у зв'язку з антиноміальним законодавством і затвердили їх. Відтерпів рішення про покарання порушника прийматиме суд, а розмір штрафу значно перевищує встановлені колишні 30 тисяч карбованців.

Однак наступний проект постанови, пов'язаний з діяльністю Антиноміального комітету, депутати відхилили. Вони чомусь вирішили, що обов'язкове страхування працівників комітету та умови відшкодування збитків, яких вони можуть зазнати у зв'язку з виконанням службових обов'язків, — це додаткові пільги, на які потрібні значні суми з бюджету. І хоча як голова Антиноміального комітету О.Завда переконував народних обранців, що йдеться не про пільги, а витрати з бюджету в рік становитимуть лише 96,4 мільйона карбованців, депутати принципами не поступилися.

Потім законопроекти поновилися до Закону України «Про визнання таким, що втрачає чинність, деяких положень Декрету Кабінету міністрів України «Про оплату праці», який був прийнятий Верховною Радою 22 грудня минулого року. Однак Президент України повернув його із зауваженнями для повторного розгляду.

Доповідач депутат Л.Анісимова розповіла, що Комісія з питань розвитку базових галузей та соціально-економічного розвитку регіонів розглянула зауваження Президента і дії були аргументовані. Він висловив думку, що повернутий Закон не суперечить основ-

ним засадам економічної та соціальної політики, які виголосив Президент у своїй доповіді. Навпаки, повністю випливає у систему реформування економіки нашої держави. Доповідач вважає, що «багато документів для Президента готує команда, яка ніколи не стежить, що було сказано Президентом і що вона пропонує робити».

Л.Анісимова у своєму виступі ще раз підкреслює, що заробітна плата на державних підприємствах перестала відігравати стимулюючу роль, а знісся — і падіння виробництва, і низька якість продукції, і відплив найбільш кваліфікованих кадрів.

Після відповідей на запитання депутатів слово взяв міністр праці М.Каскесін, який сиробував переконати депутатів, що цей до-кмент приймати не можна без закону про оподаткування доходів громадян, бо, мова-ла, монополісти дуже суттєво піднімають зарплату, що вилітєть згодом у мільйони безробітних.

Він запропонував розглянути його після Закону про бюджет і законів з оподаткування.

Однак більшість депутатів з цією точкою зору не погодилася і поменшаному голосуванню прийняла цей закон без змін.

Верховна Рада прийняла також постанову «Про затвердження положень щодо за-впау прав спадщини». «Про вилучення та надання земельних ділянок для неслсько-господарських потреб».

Депутати дали згоду на притягнення до кримінальної відповідальності та вжиття під арешт одного з суддів Кіровоградського міського суду Луїнівської області та голови Кіровоградського районного суду Кіровоградської області.

Володимир КОРОЛЮК.

3 орендою доведеться почекаати

Ранкове засідання 26 січня

Після «розминки», під час якої народні депутати вносили пропозиції щодо першочерговості розгляду конкретних законопроектів, та інформації Голови Верховної Ради України Олександра Мороза про те, на якій стадії вирішення перебувають питання, порушені парламентаріями напередодні, розпочалося обговорення змін і доповнень до законопроектів про оренду державних підприємств та організацій.

Зазначено, що погоджувальна комісія, яка працювала над цим документом, знайшла ряд компромісних варіантів. Завдяки цьому законопроект врегулює таке питання, як передачу в оренду оборотних засобів. Закінчення й чіткості набула стаття про те, що може бути орендарем, визначено пріоритетне право на оренду трудових колективів. Зако-

нопроект забороняє передачу в суборенду цілих майнових комплексів.

Зазначено також причини відмови в оренді, передбачено індексацію орендної плати у зв'язку з інфляційними процесами, досягнуто компромісу щодо оренди з правом вилучу.

У ході виступів народних депутатів стала очевидною їх зацікавленість у прийнятті закону, який би знав непорозуміння в справі оренди державного майна. Вказувалося на те, що на необхідність прийняття закону, який би регламентував повернення у державну власність підприємств, що вже вилучені, однак мають життєво важливе значення для держави.

Після тривалого обговорення протягом усього ранкового засідання депутати відправили законопроект на доопрацювання.

Василь ТУТЛУК.

ПРОМАДАНЬСКА ЗЛАГОДА

мкретні реформи (народні депутати України В'ячеслав Чорновіл, Володимир Яворівський), національні патріотизм (голова Республіканської партії Михайло Горинь), ідею збереження людського буття (голова Трудового конгресу України Анатолій Матнієнко).

Підбити підсумки «круглого столу» ми попросили президента Центру порівняльної політології, доктора філософських наук, професора Володимира СВІНЦЬКОГО:

— Україна має сьогодні сприятливі об'єктивні можливості для радикальних ринкових перетворень. Це перш за все реформаторський курс Президента України і наявність досвідчених

команди професіоналів, широка міжнародна підтримка, соціально-економічна готовність суспільства до інновацій.

Разом з тим, політична конфронтація між владою і опозицією з нею відсутність громадянської злагоди можуть суттєво вплинути на процес економічного відновлення. Наш «круглий стіл» спрямований на досягнення компромісу між політичними партіями і рухів у цьому життєво важливому для нашого народу питанні.

Звичайно, ми далекі від того, щоб сподіватися на швидкий успіх, але немає сумніву, що зусилля, спрямовані на досягнення домовленості, не будуть марними. Врешті-решт, цим шляхом йшли

посткомуністичні країни Східної Європи, які мають дуже подібну до нашої політичну структуру і соціальне суспільство. І дослиги успіху. Більше того, я вважаю, що ми «пріоречені» на досягнення політичного компромісу не лише з економічними міркуваннями, а й тому, що здатність до консенсусу становить сьогодні основу відкритого громадянського суспільства, з побудовою якого пов'язано наше майбутнє в Україні у Європеїському співтоваристві в історичній перспективі.

Інакше кажучи, йдеться про певний ідеал державотворення, в рамках якого споконвічні колізії свободи та необхідності знаходять своє розв'язання на основі новоевропейської традиції відкритого досвіду «національної злагоди і гармонії», що започаткував Михайло Грушевський. Саме такі «круглі столи» повинні допомогти нашим політичним силам знайти спільну мову, щоб пішли реформи в Україні, приймалися вивити, які з політичних сил спроможні поступитися принципами, а які — ні. Проведений «круглий стіл» підтвердив необхідність виправлення цих заходів і залучення українських продовження обговорення теми «круглого столу», але вже з більш конкретними питаннями. Наприклад, у лютому буде проведено засідання «Складових громадянської злагоди. Конституційні договори».

Сергій ДЕМСЬКИЙ.

На фото: за «круглим столом».

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Третя сесія ВР: знову домінують емоції

Якщо вірити ескапанам, найбільшій часом страхи наші підуть на крає. Поки так не впливає на здоров'я суспільства, як позитивні емоції. І тут маємо найменше дві підстави для оптимізму: трохи раніше президентським Указом заборонено економити на стражданнях «Дикої Росії», а зовсім недавно ВР вирішила не займати нашої уваги щоденними прямими теле- і радіотрансляціями пленарних засідань. Тим цікавіше буде читачеві познайомитися з бражнями від перших днів третьої сесії Верховної Ради безпосередньо народних депутатів. Мій співрозмовник — заступник голови парламентської фракції Народного Руху України Олександр ЛАВРИНОВИЧ.

— Наша фракція різко негативно ставиться до цього рішення. Адже таким чином ми позбавили громадян можливості діставати не тільки об'єктивну інформацію про законотворчий процес, а й про те, що взагалі відбувається у нашій державі (особливо на вищих щаблях влади) і доводка неї. Натомість залишається відцензурований виклад газетних шпальт та теледисків. Цікаво, що існувала попередня домовленість шести фракцій та депутатських груп голосувати проти припинення трансляції, проте з другої спроби рішення було проведено. Зрештою, це приклад то-

го, як частина людей у сесійному залі здатна легко і швидко змінювати своє погляд, нехтуючи будь-якими домовленостями. Здебільшого це стосується парламентських груп, створених не на партійній платформі.

— Як майбутнє чекає на правочесністський блок, про створення якого заговорили після прийняття у першому читанні проекту закону «Про державну владу та місцеве самоврядування в Україні»?

— Існування такого блоку дещо ілюзорне. Можна говорити лише про деякі процеси, які можуть призвести до його формування. Йдеться про ко-

ординаншу дій різних груп і фракцій, певні угоди, які часом виконуються, а часом — ні.

— Ви вірите у спроможність ВР сформувати більшість?

— Я хочу в це вірити. Проте початок третьої сесії засвідчив, що Верховна Рада ще не перехворіла політичним протистоянням, щоб почати плідно працювати в реформаторському руслі, зосередитися на економічному законодавстві. Згадайте лише, як, попри всілякі процедурні норми, у порядку денному з'явилось питання про реалізацію КППР-КПУ. Згадайте й те, що чинилося навколо визнання депутатських повноважень Левка Лук'яненка. А схильний з сучасним констатувати: інтереси своєї політичної сили більшість народних депутатів України (не виняток — і керівництво ВР) ставить вище за будь-які державні інтереси.

— Отже, у порядку денному є прийнятими два питання, що заважають депутатам зосередитися на економічних законопроектах. І одне з них — проект закону про владу...

— Днями фракція саме обговорювала концептуальні

напрями змін і доповнень, внесених суб'єктами законодавчої ініціативи до прийнятого в першому читанні проекту закону «Про державну владу та місцеве самоврядування в Україні». Фракція відхилила пропозицію розглядати його як внесення змін та доповнень до Конституції. Хоча б з тих міркувань, що чинна Конституція не може розглядатися як документ, здатний закласти основи державного будівництва. Вона писалася для іншої держави, власне, частинки тієї держави, а після внесення змін та доповнень у багатьох положеннях почала суперечити сама собі.

Що ж до «конституційності» закону про владу, то в цьому плані його проект мало чим поступається проекту закону про місцеву Раду народних депутатів або, принаймні, колишньому закону про представника Президента. Всі вони передбачають внесення суттєвих змін до структури державної влади та управління, а відтак — можуть втручатися в конституційне поле. Тому фракція напівпаталіти на використанні інших механізмів прийняття

У фракціях і рухах

проекту закону про владу в другому читанні, передбачених для звичайного закону. З огляду на реалії парламентського життя вважаємо, що для прийняття такого закону достатньою звичайної більшості голосів.

Що ж до формально-правового боку справи, то в Конституції поняття «конституційного закону» відсутнє. Воно з'являється лише в Регламенті ВР.

— Як фракція ставиться до запропонованого проектом президентського закону про владу статусу уряду?

— Нинішній уряд нас не вдовольняє ani своєю громадською (один уряд нашої країни має назву Адміністрація Президента, другий уряд називається Кабінет міністрів, третій — міністерства і комітети), ani персональним складом, зокрема особистістю Прем'єра, абсолютно неспроможного ним керувати. У країні має існувати єдиний уряд на чолі з главою державної виконавчої влади, яким, згідно з чинним законодавством, у нас є Президент. Це позиція фракції, яку я обстоював у узгоджувальній комісії, і сподіваюсь, до неї прислухаються.

Розмову веде
Ганна РОМАНЦОВА.

Конверсія: «а-ля укрєйн», або Замість ракет — застібки...

У часи нещодавніх у Вітчизні діями три супереліти ВПК: дніпропетровський «Південмаш», миколаївський суднобудівний і харківський машинобудівний імені Малишева заводів. Нині їхня специфічна продукція стала незাপитною. Принаймні, в Україні. Це як з розгону — на глуху стіну...

Що робити? Як бути? 1992 року Кабінет міністрів видав постанову про розробку спеціальної програми з переорієнтації цих підприємств у рамках конверсії. Вона б добре, але... Коли коротко, то не було ні програми, ні допомоги з боку держави, до чого звикли ці нещадні пестуни системи. От і довелось нарівні з усіма, на свій страх і ризик, виходити в наше «ринково-базарне» плавання з надією якось вижити.

І тут доля до одних повернулася головним чином обчуженням, до інших — потягненням. Коли «Південмаш» зміг зберегти цілісність і почати освоєння нової продукції (тролейбуси, трамваї, вітросенергетичні установи, трактори), то миколаївці й харків'яни дуже швидко й обвально «розбудувалися». Завод імені Малишева нині розчленовано на 32(1) підприємства, кожне зі своєю адміністрацією і, звичайно ж, своїми інтересами.

До чого це призвело? В листі на ім'я Президента Леоніда Кучми малишеві пишуть: «Ще нещодавно ми були унікальним підприємством з величезним виробничим та інтелектуальним потенціалом, здатним розв'язувати найскладніші завдання. Заичайно, вже не потрібні у коливних кількостях наші сабєтні танки й тягачі, тепловозні дизелі, але обсяг виробництва спав до четвертиної від торішнього. Це призводить до збубожіння більшості, до зруйнування заводу та його соціальної сфери».

1. У тридцять двох господарів...

Звичайно, малишеві роблять спроби якось втриматися на плаву. Освоїли, наприклад,

випуск 4-коленосного мотоцикла; в індивідуальному господарстві він зручний і практичний, проте ціна «кусається» (140 мільйонів до останнього подорожчання), і машина попиту не має.

Для шахт Донбасу освоїли випуск бурозакладальних машин. Перша партія пішла добре, а далі — діло застопорилось. З двох основних причин: висока вартість (понад мільярд) і обмеженість попиту, оскільки видобуток вугілля постійно зростається.

Сяк-так виручає поки що випуск обладнання для цукрових заводів. До цього часу воно було головним чином імпортом. Малишеві довели, що можуть робити обладнання, яке за низькою параметрів перевершує закордонне. Робота перших двох цукрових заводів, цілком об'єднаних агрегатів харківського виробництва, довела їхню високу продуктивність і технологічність. Вочевидь, виробництво цього обладнання — надовго, бо інтерес до його придбання виявляє й Росія.

В усьому іншому справу ідуть, м'яко кажучи, небадь. Освоєння випуску причепів для легкових автомобілів, газобалонної апаратури й гісторозкачувальних машин для виробництва вермішелі проблеми не розв'язує. А перепрофілювання на дизельне виробництво ще не завершено. Національну програму з цього питання розробляють, ну а поки що... Завдання з налаштування виробництва своїх дизельних двигунів для заміни на автобусах «Ікарус» виконати не вдалося. Для цього було залучено два заводи: імені Малишева та «Серп і молот». Малишеві не змогли спуститися нижче рівня танкових дизелів, котрим досі не було рівних у світі; а їхній партнер не спромігся піднятися до технічної досконалості малишевських розроблянь. Хоча із завданням зі створення дизельних двигунів для Кременчуцького і Львівського автозаводів серпмолотовці нібито впоралися. А от малишевський

двигун для «Ікарусів» все ще не доведено. Спроба розв'язати завдання просто — взяти половину танкового дизеля — виявилася не найбільш вдаючою...

Є ще низка цікавих розроблянь. Проте поки що це у сире, не доведене до кінця. Та й чи буде доведено взагалі... Що й створює атмосферу невпевненості в прийдешньому, спричиняє великий панік кадрів високої, іноді унікальної кваліфікації. А чому? Завод завіс у безвізії колишній генеральний директор Г. Левченко. Як народний депутат України більшу частину часу просиджував (саме просиджував, бо за чотирі роки жовтого разу не виступав) у Верховній Раді, чи вложувався законами, а тим часом завод падав даєди тимчасом. Шоправа, директор встиг і «наслідати» доволі: за його участі концерн «ЕПОС» шляхом хитрих маніпуляцій став власником новітнього корпусу заводу вартістю 80 мільярдів карбованців! Не вклавши в його будівництво жодної копійки.

Тепер там зорганізовано, спільне з однією німецькою фірмою, виробництво... киями. Від випуску найкращих у світі танків до киями — така еволюція в ході нашої дивної конверсії «а-ля укрєйн». З якої гаузе всі Європа, не кажучи вже про Америку. До речі, і тих, і тих такий перебіг подій цілком вальшовує: кому треба конкуренти?

2. «Хартрон» та інші

Тут же саму тенденцію — низведення підприємств ВПК з їхнім потужним інтелектуальним і технічним потенціалом до рівня напівкустарних заводів з виробництва різної ісячини — можна побачити на прикладі інших підприємств «Харкова». Взяти об'єднання «Хартрон». Раніше тут розроблялись системи управління для ракетно-космічних техніки. Тепер та продукція виявилася нікому не потрібною. Шоправа, об'єднанню певною мірою це пощастило: йому доручено розробляти АСУ (автоматичні системи

управління) для атомних електростанцій України. Безробітні колективи «Хартрона» поки що не загрожують: на сьогодні 10 енергоблоків українських АЕС потребують реконструкції їхніх АСУ, виходячи з вимог МАГАТЕ. Невбезка, поки що завуальована, виходить звіти що — від західних фірм, які прагнуть укоренитися в провідних галузях нашої економіки, постачати своє обладнання і таким чином контролювати стан справ в Україні, як у своїй вогнищі. Щодо атомної енергетики, то до нашої висловлює підвищений інтерес фірма «Вестінгауз». Той ж до російської — не менш відома фірма «Сіменс». Схоже, вони схильні поділяти сфери впливу...

Ну а що нам від того? На даному етапі обидві фірми пішли вперед у розробці технологій, в тому числі й АСУ для АЕС. Отже, не мудруючи, бері й купуй готівкою! На перший погляд — приваблює. Але... По-перше, коли ми серйозно збираємося літати інтелектуальною державою, то в жодному разі не маємо потрапляти під диктант інформ. Тим більше, що на тому ж таки «Хартроні» є цілком достатньо наукових сил, здатних розв'язувати найскладніші технічні питання. І за досить короткий термін.

По-друге, коли вирішити все ж таки купувати готове в західній фірмі, треба дещо брати вальтоту. Звідки? Вочевидь, кредити. А чи вигідно це? Адже нам продають не най-най, а вчорашнє. Та головне, — купуючи новіше, ми будемо інвестувати знову-таки чужу промисловість. То чи не краще спрямувати ті ж самі кредити на стимулювання своєї? З нашими науковими кадрами не прогадаєш. Адже вже зараз вони мають такі розробляння, такі нау-нау, котрі їхнім закордонним колегам поки що лише сяються в солодких снах...

Наші можливості в створенні техніки на рівні світових стандартів добре знають найбільшчі сусіди. Не випадково,

певне, не «Сіменсові», а «Хартрон» Росія замовила розробити АСУ для нафтогазового комплексу. Й не помилкалася.

«Хартрон» навіть у дрібничках намагається високо тримати свою марку. Чи то дитяча іграшка (нерідко й радіокерована), чи, скажімо, жетони для метрополітену.

У Харкові є підприємства, які в «табелі про ранги» колишньої оборони стояли не нижче «Хартрона», та тепер... Взяти виробниче об'єднання «Завод електроапаратури». За неадекватні часи тут серйозно виробляли апаратуру для ракетно-космічних комплексів (80 відсотків виробничого навантаження), Електробрити (з маркою «ЕХО») й ще дивні види товарів становили швидше символічну частину асортименту продукції об'єднання. Нині ж воно коли й триматися сяк-так, то винятково завдяки тому, що ще вчора погорливо звалялось дріб'язком. А саме: ті ж самі електробрити нових модифікацій, електролінійні кабелі побутові, тепловизори «Уют-6К», джерела живлення для електронних виробів та багато іншого.

Чи не провідну роль відіграє виробництво... зам'язок. Причому тут навіть «а-ля укрєйн» виробництво «а-ля укрєйн» для виготовлення з'язок. Адже вони, по суті, дотують тих, хто був елітарним колективом висококласних спеціалістів, а нині радий бодай якісь роботи. Від ракетно-космічної техніки до з'язок для чобіт і сумок — ось соромно-трагічний відкат в загальному контексті деградації нашого промислового виробництва...

Не хотілося б закінчувати ці нотатки на такій гіркій ноті. Хотілося б для рідного мені Харкова кращої долі, котрої він позбав сумнівних варті. Але коли бачим порожні чехи заводів, бачим тугу в очах людей, котрим знав як робити вищої кваліфікації, а тепер вони змушені торгувати на базарі різною всячиною, оптимізм не доається. Ми маємо знати собі ціну і доглядати свій інтерес, а не бути пішаками в чужій грі.

Іван ДМИТРЕНКО,
спецкор «Голосу України».
Харків.

Фундаментальний закон депутата Ньютона

Через два місяці після призначення новий міністр зібрав журналістів на перший плановий брифінг

Новий міністр освіти України Михайло Згуровський — одна з найнепересічніших постатей на оновленому урядовому Олімпі. Міністр, якого легко убити в забратній цивілізованій державі, ніж у тій, яка нам дісталася в спадок. Доктор технічних наук, членкореспондент НАНУ. За три дні міністр виговорився 45.

Що вчитися, вчитися і вчитися — це зрозуміло. Але на кого? Мережа наших навчальних закладів як мережа морально застаріла. Вона виникла за часів СРСР і непогано обслуговувала ту систему. Але потреби України і потреби СРСР — то дві великі різниці. Однак за інтерією ми користуємося тією ж системою, старою союзовою номенклатурою спеціальностей та кількістю спеціалістів. А отже втрачаємо великі кошти і не виконуємо завдання суспільства. Яке, за словами міністра, має орієнтуватися на концепцію творення валоного національного продукту не за рахунок природних ресурсів, як це є, наприклад, у арабських країнах, а за рахунок інтелектуального потенціалу нації, як це є в Японії і Корей.

Якщо виявить держава таку ж пильну увагу до питання вчитися — на які гроші? Близьким часом держава буде важко утримувати навчальні заклади за рахунок бюджету. Пан Згуровський навів такі дані: Коульбійський університет має бюджет мільяра доларів. З них 700 мільйонів — відсотки від вкладів у банки, 200 — прибутки від оренди, 100 — платня за навчання і надходження від наукових розробок. Отже, 30 відсотків університетської прибутків для нас втрачаються. Українські вузи тут обмежені законодавчо. І якщо Коульбійський університет, не дай Боже, жив за нашими законами, не бачити йому свого мільярда, як не бачать таких грошей наші університети.

Отже, за що вчитися — теоретично зрозуміло. А суди хто? Тобто екзаменатори. Недосконалі люди чи, може, досконалі тести? Безперечно, друге. Однак за умови їх досконалості. Основною перешкодою для тестування міністр називає відсутність технічної системи — комп'ютерної мережі, яка давала б змогу розповсюдити завдання миттєво й одночасно. Методом друкування й розсилання чистоту експерименту забезпечити не вдалося. Тестова революція, про яку так довго говорили й так пасіонарно спробували здійснити освітянські демократи, згорнула. Вона жертовна на умовах лабораторних розробок й неформовано, не нав'язливо пропонуватиметься як єдиний вихід для спрощення системи навчання. Цим чином залишається перспектива й нація, що система буде сприйнята низу, а не нав'язана згори. «Це було б природніше», — зауважив міністр, який свого часу вивчав цю систему за кордоном і цінує її позитивні аспекти. Але він нагадав, що консервативні британці чинили опір системі тестування цілих 20 років. А ми спробували впровадити її за два-три роки. Правда, система в Англії такі перемога.

Щодо стратегії й тактики в мовних питаннях, міністр відповів: «Я бачу статистику: щороку кількість школярів, студентів, викладачів, які використовують українську мову, збільшується. Позитивна тенденція є, і її треба підтримувати. Але на кожному кроці треба думати: добре, якщо з сьогоднішнього загрози питання — чи буде це тією кінцевою мовою, яка нам потрібна? Наміремо форсувати вирішення цих проблем призведе в деяких регіонах до кількох кроків назад. Фундаментальний закон Ньютона гласить: кожний діє в протилеж. Він чинний і в суспільстві».

І, нарешті, скільки міністерств освіти потрібно Україні — одне чи два. Новий міністр проти штучних відомчих бар'єрів, за горизонтальні зв'язки й безперервний процес освіти. Однак за департаменти в складі одного міністерства, кожен з яких глибоко професійно займається своєю групою закладів — від дитсадків до НАНУ.

Людімла МІКІТЮК.

«МИ НЕ ЗГОДНІ З УКАЗОМ ПРЕЗИДЕНТА»

Відгуки читачів на указ Президента «Про компенсацію громадянам України втрат від знищення грошових заощаджень в установах Ощадного банку України та Укредержстраху», а також на добірку листів «То як усе-таки краще проіндексувати грошові вклади?», надруковану в «Голосі України» 30 листопада минулого року.

Породили безліч нових запитань

Виходить так, що тепер держава має намір передати нас у приватні руки, тобто видати нам сертифікати, а ми повинні самі шукати акціонерні товариства чи підприємства, які будуть купувати ці сертифікати, не знаючи, кому. Держава тепер знімає з себе відповідальність за наші вклади, за нашу долю? Якщо державні банки змусять нас передавати свої вклади через сертифікати, то чи буде держава допомагати нам, людям похилого віку, вигідно і гарантовано вкладати заощадження? Хто відповідатиме, якщо наше підприємство стане банкрутом?

Леонід ЛЕВА.
Могилів-Подільський
Вінницької області.

Прощу захистити мої права

Я довіряв державі свої заощадження. Держава обіцяла бути гарантом їх збереження. То поверніть на мій рахунок суму з тодішнього купівельного спроможності плюс проценти за те, що держава користувалася статками моїми єршими. Розумію: ніяк держава не має змоги виплатити такі гроші. Але вони повинні бути в мене на ощадничку в укладу, що ніяк інфляція їх не знищить. Хоча в якихось екстремальних випадках я повинен мати право взяти звітні якесь суму. А «ваучери» можуть бути для тих, хто хоче їх брати. Примусова же «ваучеризація» згідно з указом Президента є єрубим порушенням ст.17, пп.1 і 2 «Загальної декларації прав людини», які гласять: кожна людина має право володіти майном як одноособно, так і разом з іншими; ніхто не може бути примусово позбавлений свого майна. І прощу Верховну Раду, Верховний суд, Прокуратуру України захистити мої майнові права від указу Президента про індексацію ощадних вкладів населення, що по суті є конфіскацією моїх коштів.

Леонід ПАСТУШЕНКО.
Вінниця.

Будувати треба не словами

Коли читаєш указ Президента, душа розривається від Пушкінських приватизаційних паперів. Хто не виступає з членів уряду, то розмаже руками і кричить, що ми будемо новою незалежною Україною, а будуть її так, як Зявельська. Я підтримую Ярослава Корнійчука й інших авторів листів до редакції, що керівники уряду, Президент повинні повернути народові довіру до держави.

А.КУПЧИМ, Боярка

Київської області.

Змініть строк

Вважаю, що потрібно продовжити розмову на сторінках газети про індексацію грошових вкладів. І ось чому. В указі Президента дано розпорядження про індексацію грошових заощаджень, виходячи з їх залишку на 2 січня 1992 року. Але ця дата визначена неправильно. Як багато хто пам'ятає, в лютому 1992 року було припинено дію облігацій позики 1982 року випуску, і багато тих, хто ними володів, здали їх в ощадбанк — перевели грошові заощадження — в тому ж таки лютому 1992 року. Ми володіли цими облігаціями не мало років. Це також означає, що тепер нас залишають без компенсації. Хіба це справедливо? Було б правильно, якщо строк індексації заощаджень було змінено не на 2 січня, а на 1 березня 1992 року.

Микола ПОЛІЩУК.

с.мт Каланчак
Херсонської області.

Навіщо мені нові пригоди?

Гроші на ощадничках повинні замінюватися на гроші, а людські статки повинні залишатися людськими. Навіщо мені тепер шукати це нове пригоди із цинічними паперами? Своїм

указом Президент ще раз планує у душі багатьох громадян України.

Марія ДЕРКАЧ.

Херсон.

Продайте накрадене

Ми не винні, що наша Україна бідна. Ми на неї працювали усе своє життя чесно і добросовісно. Нехай державні мужи познімають крадені гроші з закордонних банків, продають на ярмарку свої дачі, свої будинки за кордоном, хити і повернуть людям втрачене. Держава вкрала у нас зібрані по копійці кошти, а тепер тице на у руки якісь такі ваучери. Я ніколи нікуди не писала скарги. А це вже нерви не витримали і серце болить нестерпно від болю і образи.

Віра КУЛЬБАВА.

Городище

Черкаської області.

Поверніть найголовніше — віру

Ми з чоловіком відклали гроші на ощадничку усе своє трудове життя. Це наша власність. Ми нікому не довіряли користуватися нею. Присмоктав Леонід Данилович, відмінив свій указ. Вклади потрібно збільшити на реальний коефіцієнт інфляції і повернути власність старикам, які вже не дочекаються дивідендів від нинішніх підприємств. Хай засвітяться іскорка радості у загальних очах ветеранів праці, пенсіонерів. Поверніть нам віру в те, що ми будемо правдою державу, що у державі на першому місці — піклування про людину.

Ніна РИЖОВА.

Ілліськ

Одеської області.

Не вважайте нас за дурнів

Я розумію, що державні нині важко провести індексацію в повному обсязі. Однак Президент, його команда і Верховна Рада повинні рахуватися з тим, що і людям тяжко. А найтяжче тоді, коли нас вважають за дурнів. Обурювання нинішній рейтинг не піднімає. Реформи підуть тільки тоді, коли «верхи» матимуть довіру народу. Пропоную це раз добре подумати і Президенту, і Верховній Раді.

С. РИВАЛКО.

Олександрія
Кіровоградської області.

Не треба багато розуму і знань

Звертаюся по допомогу до народних депутатів: не допустити чергового обурювання народу України. Для того, щоб правильно порадити, яку суму компенсувати, немає необхідності знати економію банків. І 15-20 років тому мати якийсь стаж роботи в цій галузі. Достатньо взяти в руки олівця і порівняти, скільки коштувала холова сорочка або буханка хліба в 1990 році і скільки в 1994-му. І одразу стане зрозуміло, у скільки разів індексувати трудові заощадження громадян. Людям потрібно повернути гроші, а не макулатуру. Обираючи вас Президентом, Леоніде Даниловичу, народ вам вірив. От і ставтеся до нього по-людськи.

Анатолій ТОРОХОВ.

Вишгород

Київської області.

І не потрібен буде ваш соціальний захист

Як чинять у всьому світі, в будуючому банку, коли клієнт позичив гроші, а віддати не може, бо банкрут, продають його майно і розраховуються. Так що я підтримую указ Президента щодо індексації вкладів приватизаційними сертифікатами. Але з одним суттєвим доповненням. Надали існуєвати приватизацію, особливо малу, лише за сертифікатами. Не для того, щоб пенсіонер, наприклад, зміг купити якийсь магазинчик чи перукарню. А для того, щоб він міг вигідно продати його багатому бізнесмену. Гадаю, за цих умов ціна сертифікатів на ринку зростає. Таким чином багатий підіймає за обробленим бідним, і буде цілком справедливо.

во. Переважна більшість пенсіонерів на свої заощадження зможе дожити віку без жалюгідної соціальної допомоги і благодійницького облігу.

Микола ПАВЛЮК.

Луцьк.

А якщо прийдуть до влади інші?

Якщо нам і вдасться приватизувати щось за свої сертифікати, які нам видадуть згідно з указом Президента, виникає інша, і велика, небезпека. Через рік-два до влади можуть прийти інші сили, зміняться політики і все, що ми приватизуємо, заберуть. Як нам бути і кому вірити?

В. ХОМЕНКО.

Черкаси.

Ще сподіваюся на мудрість Президента

Світ немає, щоб висловити обурення указом Президента. Я 10 років збирав гроші, кров'ю і потом заробляючи їх у шахті для майбутнього своєї дочки-інваліда і вніс. І ось Президент залив до мене в кишеню і все за брав. Знаюшов кого грабувати! Я вважаю, що ощадбанк — гарантія неотторканості особистих вкладів. Тепер я втрачаю віру у все. Глибоко в душі ще жерів навію на мудрість Л. Кучми і виправлення допущеної помилки.

А. ІВАНЕНКО.

Кривий Ріг.

Депутати, захистіть нас!

Шановні Леоніде Даниловичу, хто вам дав право вибирати у нас, ветерани, інваліди війни, пенсіонери заощадженні нами за багато років? З таким само запитанням звертаюся і до першого віце-прем'єра В. Пушкіна. Звертаюся до народних депутатів, Голови Верховної Ради О. Мороза. Невже ви санкціонуєте такий антинародний указ Президента? Ми просимо захистити нас!

ВІЛЮКОВ, ЗАБУГА, ШЕРЕМЕТ та інші. Всього 11 підписів.

Суми.

* * *

Від відділу листів. Ми підготували до друку далеко не всі листи наших читачів, які висловили своє ставлення до згаданого указу Президента: в одних листах повторюється аргументація і пропозиції, інші надіслані з одного й того ж міста чи області.

Та й надруковані листи не сподобалися авторам указу і самому Президенту. Бо немає в них бажаного і одностайного «єдоряддя». Однак є достатньо болілих слів образ, невдоволення, розчарування. Вкотре переживаю це ті, кому за шістьдесят.

Так, мають рацію автори, що розуміють, в якій скрутці (тілці з цієї вини?) опинилася наша молода самостійна держава і що потрібно шукати краший, справедливий шлях індексації грошових вкладів. Саме індексація, а не компенсація втрачає.

Бо хіба з вини громадян знецінені грошові заощадження? А якщо урядовці і команда Президента не бачать кращого варіанта, тоді, може, вони потрубують, щоб власники сертифікатів (макулатури, як писав один автор) мали певні пільги й переваги при вкладанні їх кудись і комує... Чи припаляють мають намір провідати купити від тих, хто багато років заощаджував, від тих, хто багато років заощаджував, мріяв про матеріальне забезпечення своєї старості, достаток своїх дітей, а водночас підтримував державу, в якій «працювали» ті народні гроші? Можливо, поміжкую в уряді і адміністрації Президента над цим і врахують висловлені громадянами пропозиції у полегшенні про використання майнових сертифікатів, яке бумімо має бути розроблене у лютому нинішнього року.

Сподіваюся і чекаю. Чекаю і сподіваюся. Це для багатьох наших громадян єдине, що в них залишилося...

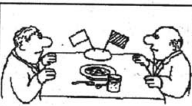
Яків ГАЛЬЧЕНКО.

Хроніка. Факти. Події

Росія —
партнер непростий, але...

(Початок на 1-й стор.).

На сьогоднішній день Україна енергетично більше ніж на 80 відсотків залежить від Росії. І, звичайно, це дозволяє російській стороні диктувати свої умови, тим паче щодо свого боржника. За минулий рік борг України становив 1,5 млрд. доларів — Газпромові, близько 200 млн. доларів — Росконтракту, більш як 100 млн. доларів — відсотки за надані нам кредити. І головне, що вже у січні цей борг збільшиться на 70 млн. доларів. Отож, умовою російської сторони було вироблення Україною механізму розрахунків хоча б за борг минулого року та за поточні платежі.

Україна запропонувала вивести шосту статтю (щодо розрахунків) в окремий протокол. Як зазначив Ігор Митюков, гарантії нашої платоспроможності в майбутньому такі: нова цінова політика, відпрацювання механізму конвертації національної валюти в іноземну, механізму розрахунків між підприємствами, поява резервів від широкомасштабної приватизації тощо. Україна нарешті склала цифру, яку має сплатити Росія за вивезення з нашої території тактичної ядерної зброї — півмільярда доларів. Також Україна зобов'язалася поставити до Росії продукцію машинобудування, металопродукат і, звичайно, продукти харчування.

Отож, угоду підписано. Але рік збігає швидко. З чим прийдемо до підписання угоди на 1996 рік?

• Київ

Українець став доктором
Угорської академії наук

Вручення диплома доктора наук Угорської академії наук українському вченому Івану Мечелі відбулося вчора в посольстві Угорської Республіки в Києві. За словами радника угорського посольства доктора Аоранда Тота, така висока відзнака, вручена І.Мечелі за значний вклад у розвиток співробітництва і взаєморозуміння між націями народами та конкретні наукові досягнення.

• Женева

Неформальна
всесвітня розмова

Актуальні проблеми сучасності обговорять учасники щорічного засідання Всесвітнього економічного форуму, яке розпочалося вчора в швейцарському місті-курорті Давосі. Глави держав і урядів з десятків країн світу, лідери світового бізнесу, провідні економісти і політологи обговорять у неформальній обстановці тему, що хвилює всіх — перспективи й суверенітету світового економічного зростання, його впливу на соціальну сферу, екологію, відносини між державами і народами.

ОЛЕНА ОБРАЗЦОВА
ТА ДОЧКА

Санкт-Петербург. Відома співачка Олена Образцова виступила в малому залі філармонії разом зі своєю дочкою Оленою Макаровою. В їхньому виконанні прозвучали твори композиторів XVI—XVIII століть.

НА ЗНІМКУ: Олена Образцова (на першому плані) та Олена Макарова після виступу.

Фото Ю. БЕЛІНСЬКОГО
(ІТАР—ТАРС).

КОЛИ ЗГАСЛИ ЯЛИНКИ

ПРОТЯГОМ січня Україна вирішувала проблеми, дискусії, реформи, забезпечення себе сировиною та іноземними кредитами, провадила політику активної дипломатії.

Січень — за традицією — місяць, коли, відведши дивись на різдвяні й новорічні свята, міжнародна політика «бере розгін», набираючи обертів у вирішенні проблем, що залишалися з року минулого.

Для України ситуація утворилася складна: вдома було холодно, а в сусідів палала пожежа. Причому, під словом «холодно» маємо на увазі не лише зморозі заводи і крижаний батареї опалення. Йдеться про більше: леще упертий ідеї реформ, викликаний різноманітним політичним та економічним контекстом в різних галузях влади нашої держави, знаки запитання над бюджетним сальдо тощо. Все це вимагало термінового вирішення.

Здається, старт року взято у досить пристойному темпі. Здійснено певні кроки щодо приватизації, міжнародні фінансові організації вже зняли

кілька згаданих питань, надіславши до України авторитетні делегації і надавши позиції нашої держави. Туркменстан допоміг вирішити «тазову» проблему і визначився з порядком плати за енергоносії українською продукцією. Не припинялися контакти з Росією, покинули вирішити найбільші економічні питання. Українська дипломатія здійснювала «близькосхідний ривок», значно розширюючи арену взаємодії нашої держави з арабськими країнами.

Що ж до пожежі у сусідньому домі, то Президент Росії заявив, що «воєнна фаза відновлення Конституції РФ у Чечні закінчена».

Звичайно, така констатація заспокоює — якби не лунали подібні заяви на тлі «міжросійського розбрату», порушень прав людини і перспектив розгортання у Чечні партизанської війни. До того ж (звичайно, це суто внутрішня справа східного сусіда, але вона не може не турбувати і нас), у Москві явно настає період міжкласних «розборок» на одвічні теми «хто винен?» і «що робити?» — не лише з велими вірогідними перестановками в апаратних «кабінетах влади», а й пев-

Коментар місяця

ним перерозподілом цієї влади взагалі. І не дай Боже, щоб там запанували сили, які протягом того ж січня розгортали активну діяльність з метою відновлення Радянського Союзу, надання Севастополю статусу «однієї з префектур Москви».

Що ж до Заходу, то він у січні записав собі в актив реальне розширення Європейського Союзу і певне пом'якшення напруженості у самій цій організації, викликаній «про-» і «контра-» інтеграційними позиціями різних її членів, дипломатичний тиск на Москву з метою припинення беззаконня у Чечні, додержання воруґуючими сторонами перемир'я у колишній Югославії.

А щодо стору «домашніх» проблем, то їх у Заходу теж вистачало. У США делати розбурханнями стали відносини між Білим домом і Конгресом, в Італії формують новий уряд, у Великобританії — ледь утримується при владі старий, Франція делати активніше тутешню до президентських виборів, Японія (дозволимо собі традиційно залучити її до Заходу — у наширшому контексті) переживає й долає стихійну катастрофу.

Володимир САВЦОВ.

УРОКИ ЧЕЧЕНСЬКОЇ ВІЙНИ

ІСНУЄ реальний союз консервативних шовіністичних сил Росії і США заради збереження гегемонії і дозвладдя у світі. Представники силових кіл, вигодувачі військово-промислових комплексів цих держав, ніколи не змиряться з втратою впливу, який вони мали під час «холодної війни».

Першим і головним уроком чеченської війни є яскравий факт неминучості розпаду імперій, що тримаються на силі, ігноруванні права народів на самовизначення.

Вже вкотре за останні роки світова спільнота має нагоду пересвідчитися у недосконалоості сучасного міжнародного права, яке формувалося, головним чином, у роки протистояння двох систем за ідеологічною ознакою. Зокрема, йдеться про два взаємовиключні принципи міжнародного права: недоторканності кордонів і права народів на самовизначення. Чеченський народ став заложником таких недоречностей.

Для України ці два принципи також можуть мати негативну

роль, якщо у великомасштабному політичному договорі між Україною й Російською Федерацією буде прийнятий російський варіант тексту у тій його частині, що стосується територіальної цілісності України. Як відомо, Росія пропонує посилитися лише на Статут ООН, де містяться згадані взаємовиключні положення.

Український варіант передбачає невизначене трактування територіальної цілісності і спирається на ряд двосторонніх україно-російських документів.

Ні в кого не виникає сумніву, що чеченська проблема є внутрішньою для Росії.

Шлях штурму Грозного, бомбардувань населених пунктів, де масово гине мирне населення російського походження, Москва втратила моральне право бути гарантом захисту прав російськомовного населення в інших державах.

Вільність російських лідерів і політиків при обранні методів вирішення чеченської проблеми показала своє справжнє обличчя. Все, що раніше подавалося як демократизація російського суспільства, було не чим іншим, як

«ляльковим театром» для створення фальшивого іміджу, щоб одноосібно викачувати кредити з заходних країн-донорів.

Тож напрошується висновок, що може відіграти роль в сучасних міжнародних відносинах. Він хоча прямо і не стосується чеченської проблеми, але підтверджує факт існування реального союзу консервативних шовіністичних сил Росії і США заради збереження гегемонії і дозвладдя у світі. Представники силових кіл ніколи не змиряться з втратою того впливу, який вони мали під час «холодної війни», при біполярному поділі світу.

Вільям КОЗАК.

ПРО АВТОРА

КОЗАК Вільям Васильович. Закінчив Інститут міжнародних відносин Київського університету імені Т.Г. Шевченка та Українську школу міжнародного бізнесу як менеджменту при центрі «Бізнес». Старший референт товариства «Україна».

«ПОДІЯ-ПРИНДА» (з Риги)

Що везеш і скільки?

ЛАТВІЙСЬКА преса приділяє багато уваги митним правилам Латвійської Республіки для фізичних осіб. Відомо, що до прав безмитного везення товарів дозволено на суму, що не перевищує 300 латів (приблизно 600 доларів США), причому не більше трьох одиниць однієї назви.

Такий порядок не поширюється на продукти, цигарки й алкоголь. Загальна вартість продуктів, що їх ввозять, не має перевищувати 15 латів (30 доларів США), алкоголь — не більше одного літра й однієї оригінальної упаковки (не більше, як три літри), тютюнових виробів — не більше, як 200 цигарок.

У значних обсягах ці товари пропускатимуть безмитно, причому для алкогону, й цигарок обов'язковим є досягнення 18-літнього віку особою, котра їх провозить. За товари, що їх провозить понад митні норми, стягують мито в подвійному розмірі. За товари, що їх ввозять, та інші предмети фізичні особи мають сплачувати вивозний митний податок відповідно до існуючих ставок.

Та оскільки останнє поширюється лише на невелику кількість товарів, то для вивозу, по суті, вимкнено «зелене» світло. Що ж до ввезення легкових автомобілів до Латвії, то на цей рахунок митниця випустила спеціальний каталог цін, котрим вона керується, розраховуючи митні платежі за автомобіль, що його ввозять до Латвії.

Буває ж!

Завів до ями?
Плати...

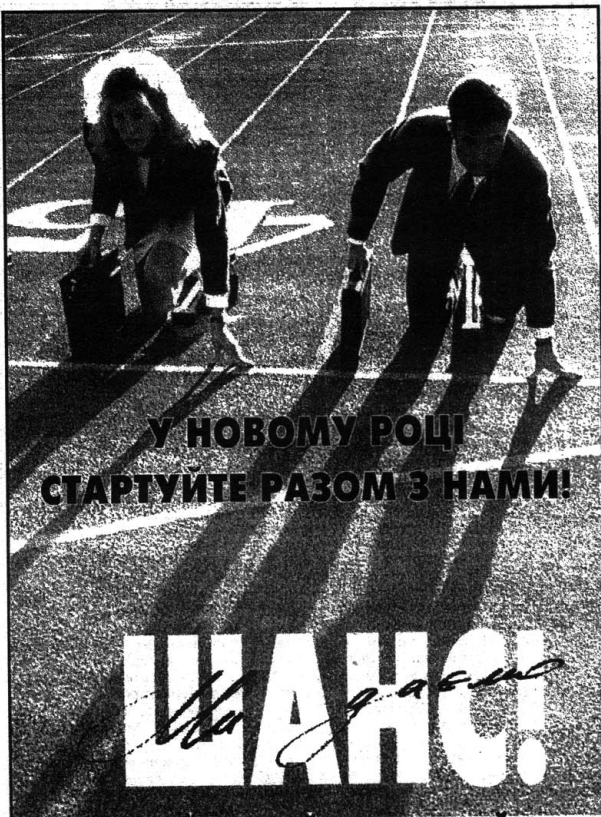
У велику суму обійшлася італійській авіакомпанії «Alitalia» повітряна яма, до якої потрапив її рейсовий літак, що прямував за маршрутом Рим—Мілан. Лайнер трусонуло саме тоді, коли стюардеси роздавали напої, і чимало пасажирів обляглося. Першої миті про це, звісно, ніхто не подумав, та коли стало ясно, що життя людей поза небезпечкою, в салоні почали лунати невдоволені голоси.

Посмішки розквітли на обличчях лише тоді, коли перед посадкою стюардеса, за вказівкою з центру, оголосила, що потерпілі можуть замінити забруднений одяг у фірмових магазинах

аеропорту за рахунок авіакомпанії. Привалик було спустошено напроцькує скоро. Найбільшим попитом користувалися костюми від Армани та плаття від Валентіно. Міняли все, аж до чоловічих краваток і жіночої білизни по колготки вклучно, досить було показати трохи зіпсовану аналогічну річ.

«Alitalia», котра знаєся серйозних економічних труднощях, перше газета «Коррьєре дела сера», провела до акцію в рамках чергової кампанії за залучення клієнтів. Та аж ніяк немає впевненості, що вона здатна повторити її й після наступної повітряної ями.

Олексій ГОЛЯЄВ.

**У НОВОМУ РОЦІ
СТАРТУЙТЕ РАЗОМ З НАМИ!**

ШАНС!

УКРАЇНСЬКИЙ КРЕДИТНИЙ БАНК

КОТИРОВКИ ВЕКСЕЛЕЙ НА 25.01.95В КБ "ПРИВАТБАНК"			
ВЕКСЕЛЕДАТЕЛЬ		Покупка векселей	Продажа векселей
		в % к номиналу	
Авдеевский коксохим. з-д		66,8	
Алчевский металлург. к-т		67,0	
Днепропетровский металлург. к-т		65,1	
Ингулецкий ГОК			78,4
Коксохим. з-д им. Калинина			73,2
Металлург. к-т им. Петровского			70,0
Металлург. к-т г. Енакиєво	67,4		
Никопольский з-д ферросплавов	67,8		
Новокриворозжский ГОК			76,4
Орджоникидзевский ГОК	66,1		
ПО «Павлоградуголь»			69,4
Южный ГОК	67,2		
Баглейский коксохим. з-д	60,9		68,4
ПО «Южный машиностроительный з-д»			85,9

в Днепропетровск: (0562) 79-05-95, 79-05-96, 79-05-97,
79-00-00, 47-70-52.

в Києве: (044) 227-54-22

Шановні панове підприємці! Купуйте наше високопродуктивне устаткування:

- пружиннавані автоматизми для холодного навантаження пружин стиснення, розтягнення із дроту діаметром 0,2...0,8 мм моделі АА5109;
- стиснення, розтягнення із дроту діаметром 1,6...6,3 мм моделі АБ5218;
- кручення із дроту діаметром 0,8...2,5 мм моделі А5814;
- пружиннавані автоматизми для гарячого навантаження пружин стиснення і розтягнення із відрізних прутів діаметром 8...25 мм моделі АБ 5424;
- правильно-відрізані автоматизми для правки і відрізання прутів потрібної довжини діаметром 1,6...16 мм.

За бажанням замовника здійснюються пусконаладжувальні роботи і навчання спеціалістів.

Україна, 280000, м.Хмельницький, вул.Правди,6.

Відділ маркетингу: тел. (03822) 92584, 99292; факс (03822) 92473.

Хмельницький завод ковальсько-пресового устаткування.

Volkswagen Group

АВТОМОБІЛЬ SKODA

Концерн «Вєга»
Технічна станція
тел: (044)244-72-17
тел: (044)430-75-35
430-75-62

- Гарантія протягом року.
- Сервісне обслуговування.
- Шестирічна гарантія проти іржавіння.
- Продаж запасних частин.
- Постачання зі складу в Києві.
- Форма оплати будь-яка.

50 РОКІВ У СВІТІ СПОРТУ

**БЕЛКОЗИН
СПЕЦИИ**
со склада
в Києве

тел.
(044) 277-35-65

Научно-производственное
частное предприятие "АСТ"

Биопотенцеры "Эрос"
производства России и Германии
а также

- Новинка
-український біопотенцер
с ефективністю до 80%
• обща стимуляция
• улучшение кровообращения
• очистка от шлаков
• повышение потенции

Сертифицированы. Даются гарантии.
Высылаем почтой.
Тел./факс в Києве (044) 410-87-24

Организация реализует:

автомобильные стартеры
всех марок, запчасти
МТЗ, автолампочки,
продукцию Белорусских
предприятий под заказ.

Возможна доставка.

(01513) 2-12-72

Регистрация предприятий
под ключ
в Крыму — зоне льготного
налогового и валютного
законодательства.
Тел. в Симферополе: (0652)
26-00-81; 26-00-85.

Предлагаем классификатор товарной
номенклатуры внешнеэкономической
деятельности
для таможенного декларирования
товаров.
Тел. в Симферополе: (0652)
26-00-81; 26-00-85.

ОРГАНИЗАЦИЯ
приглашает пайщиков
(частных лиц и
организации) на
строительство
двадцативосьмизатного
жилого дома по
ул. Полярная по
принципу ЖСК.
За справками обращаться
по адресу:
ул. Владимирская,
д. 3, комната 1.

Арбитражним судом Рівненської області поруше-
но справу № 4/34-Н про банкрутство приватної фір-
ми «Селена» (р/р 468836 в АБ «Інко» м. Рівне).

Претензії приймаються: у місячний термін з мо-
менту опублікування цього оголошення за адресою:
266000, м. Рівне, вул. Вігінська, 10.

Арбитражним судом Рівненської області роз-
глядається справа № 4/35-Н про банкрутство
МПП «ЕВВАС» (р/р 644337 в Рівненській філії
Українського банку «Відродження»).

Претензії приймаються протягом місяця з
дня опублікування цього оголошення за адресою:
266000, м. Рівне, вул. Вігінська, 10.

Реклама в газеті
«Голос України».
Телефон 441-89-34.
Факс 449-85-62.

Продиктовано в номер

Віталій Масол
з розумінням ставиться
до кримськотатарської
проблеми

Голова Державного комітету в справах національностей Криму О. Адаманов і депутат ВР Криму Р. Кенже зустрілися з Прем'єр-міністром уряду України В. Масолом. Тяжке становище кримськотатарського народу, що повертається на батьківщину, й необхідність підтримки з боку держави процесу репатріації — тема, яка домінувала під час їхньої розмови. Державний комітет в справах національностей Криму звернувся до уряду України з пропозицією про збільшення обсягів капіталовкладень під програму повернення депортованих на 1995 рік до 6,5—7 трильйонів карбованців (що у півтора рази перевищує обсяги минулого року), а також про подання допомоги будівельними матеріалами індивідуальним забудовникам — 500 мільярдів карбованців.

Введено обов'язкову
реєстрацію холодної
та пневматичної зброї

Верховна Рада України у вікторію ухвалила рішення про обов'язкову реєстрацію навіної в власності громадян холодної та пневматичної зброї калібром понад 4,5 мм та швидкістю польоту кулі понад 150 м/сек. Надані вказівки видів зброї підлягають реєстрації в органах внутрішніх справ за місцем проживання їх власників. Право володіти зброєю надано громадянам, котрі досягли 18-річного віку. Перелік видів зброї, якою не мають права володіти громадяни України, доповнено електрошокерами пристроями й спеціальними засобами МВС. Як повідомив кореспондентів «Ф-Україна» в. о. голови парламентської Комісії з питань законності і правопорядку Валерій Бадюков, підготовлено проект положення про забезпечення вогнепальною зброєю депутатів Верховної Ради України, співробітників Президента та ряду інших службових осіб.

«Диких гусей»
не було.
Була «качка»

З поданих когось іноземного «голосу» у Рівному поширилася була чутка: по Україні, мовляв, іде вербування добровольців до російського війська з подальшим відправленням на війну до Чечні. І це зокрема у Рівному вже сформовано два батальйони найманців. Саме у цей час війська рада місцевому армійському корпусу проводила прес-конференцію для журналістів. Командир корпусу генерал-майор Олександр Затирайко, відповідаючи на численні запитання щодо життя, політичного і бойового наванчання військовиків Рівненського гарнізону, сказав і про те, що стосовно вербування охочих до бою у Чечні ніяких відомостей ні він, ні члени ради не мають.

СБУ себе
окуповує

Хмельницьке обласне управління Служби безпеки України провело за результатами роботи у минулому році прес-конференцію. Як відзначив начальник управління генерал-майор Олексій Денищук, апарат управління при бюджетних витратах у 25 млрд. карбованців за минулий рік «окупив» витрати на себе у чотири рази. Державі повернуто 59,9 млрд. крб., 635,5 тис. рублів, 6,5 тис. доларів США, 2,8 тис. німецьких марок.

«Брала вдова льон дрібненький...»

Актуальне інтер'ю

На Рівненщині є потужний (чи не найбільший у Європі) льонокомбінат, а працювати немає на чому — селяни відмовляються сіяти льон. Неваже не бажано мати високих прибутків?

Про це розмова з генеральним директором Рівненського льонооб'єднання Леонідом ШАРОВИМ.

— Леоніде Івановичу, хіба льон вишивав з моди?

Напевно. У нас в об'єднанні двіри не зачиняються: приїждять з Бельгії, Франції, Канади, Польщі, Словаччини, навіть з Китаю — давай льоново-люно. А його в області що не рік, то менше. У 80-х роках Рівненщина виробляла у перерахунок на волокну близько 13 тисяч тонн льонопродукції, торік лише 4 тисячі тонн. Звичайно, льонство потрібно розглядати, так би мовити, у контексті всього сільськогосподарського виробництва, нинішній стан його — усім відомий. Але кожному, звісно, найбільше болять шов. Мені — льон...

— Ви сказали, що ідуть з усього світу, готові платити добрі гроші. Неваже колгоспам не потрібна валюта?

— А що можуть зробити наші колгоспи, коли вони ледь-ледь спроможні виробляти децю найбільшобіднішого — зерно, м'ясо, молоко, овочі. Не до льону, який завадє особливого клопоту. Техніки відповісти немає — здебільшого її випускає Росія. Дорівня, гербіцидів, хорошого насіння не вистачає... Я мушу сказати, що льон і в «со-

юзні» часи не був «партійною» культурою — за нього з голів колгоспів так не звалили шкуру, як за молоко, м'ясо чи цукрові буряки. Вирощувати доводилося, бо то було вигідно: у господарствах польської зони він давав до 70 % прибутків...

— Виростити льон — це не все: треба виростити добрий льон, той буде добре волокну. А для цього, шонайперше, потрібні фосфор, якого немає. Пхают селітру, але що з того? Ростає льон до посяса, а жості — катма. Ось живий приклад. У Сарненському районі торік КСП «Случ» та «Маяк» заробили на кожному гектарі посяного льону 30 мільйонів карбованців. А їхні колеги — у «Новому житті» і «Надслучанському» — лише по п'ять мільйонів карбованців. Ось що таке жості!

— А що ж, Леоніде Івановичу, важе об'єднання? Якимось чином впливає на ситуацію?

— Ну, а навіщо ж ми були б кому потрібні, якби сиділи склавши руки? Крутимось. Допомогаємо господарствам гербіцидами, насінням. До речі, про насіння. Років десять тому в нашій області сіяли 18 (!) сортів

льону, серед яких українських практично жодного. Сіяти, як мовлять, що кому Бог на думу поклав.

Тепер у нас в області залипилося два, найвирожайніші, сорти «польського шовку», як колись називали льон. Є достатня кількість льоноводавців, зберігалися зернові пункти в окремих господарствах. Одне слово, працювати можна, хоч і надто складно у сучасних економічних умовах. І хто, так би мовити, не втратив інтересу до льону, що бачить перспективність цієї культури, велику вигоду, яку вона може дати, той уже й зараз не в протрапі. Досить подивитися на розвиток льонства в КСП «Нива» Березнівського району (голова господарства Міхала Люшин) чи «Гірське гравис» Сарненського району (голова Віктор Петрук). Льонюк дає їм можливість мати добру копію і розв'язувати чимало господарських проблем.

Ну, а щодо абстрактно загально, то збільшення виробництва льонопродукції допоможе розв'язати нашім об'єднанням нова система оплати. Адже це нині — чи не найголовніше. Ось збираємо голів КСП чи з фермерами ведемо бесіду, і в кожного з них найперше запитання — а як мовляв, платитимуть. Так-от: найкраще вести розрахунок в доларах, точніше — еквівалентно доларам. Таким чином, виробники льонопродукції будуть захищені від інфляції.

Розмову чік
Сергій МЕЛЬНИЧУК

Рівненська область.

Наш календар

Павло ТИЧИНА:
«Я передбачав
розкол цей...»

27 січня — 104 роки від дня народження Поета

Уважний читач Павла Тичини обов'язково зупиниться в роздумі, коли доходить до одних рядків фінальної частини поєм-симфонії «Сковорода»:

... шматок мій Сковорода —
ніколи не створить себе,
не ствердіє.
Завжди тятимуть його
інші держави,
як той корий на рани.

... То ким не краще під Росію
Аніж борючись у себе вдома
— по кучека...

Класик радянської літератури П. Тичина, здається, відкрито не сказав про незалежне майбутнє України ні слова. Але ще жина на світі поет П. Тичина!

Тоталітарний світ новітнього імперіалізму Поета, перетворивши його в колішкату партійного «механізму», духовною смертю П. Тичина заплачує за продовження життя автора віршів «Партія веде». Тому так суворо поставилися до нього і В. Стус, і В. Барка...

Спостерігаючи за сьогоднішніми подіями й усвідомлюючи, що національна демократія не виконала в поворотний момент української історії свою місію — дати національну ідею як синтез сучасно-історичних і національних вартостей (І. Дзюба), знову й знову звертається до молодого П. Тичини, повного високим задумом. Жорстка доба вимагала від його жити трагічним дуалізмом, і праця над поємом-симфонією «Сковорода» стала для нього єдиним зв'язком з тим справжнім світом, який дає Україні незалежність. П. Тичина пророче дивився в майбутнє, знав атмосферу культурного життя України. Вже в 1918-19 роках він писав поему «Розкол поетів», радок з якої внісено в заголовок цієї статті. На поета тиснули гіркий досвід минулого.

Поет ніколи не вмирав в П. Тичині — академіки, міністри, сталінсько-му лауреатові.

Віталій АБЛЮЦОВ.

На малюнку: М. МАЛОВСЬКИЙ «В космічному оркестрі».

Віра

ХРАМ
НА БЕРЕЗІ
МОРЕЯ

з церкви Святого Миколая, покровителя всіх подорожників.

І нині багато хто з одеситів бачить у нинішньому храмі Миколая-Чудотворця ознаки відкодення, духовного й матеріального. Діяти почав він недавно — наприкінці минулого року. Нову церкву зведено на краєчку головного портового прусу, за морським вокзалом — звідси її добре видно з кораблів, що прямують морем до міста. Гроші дали колективи двох портів — Одеського та Південного. Іконки для церкви написали сучасні художники з Одеської іконописної майстерні. А старі давни подарували Морський музей.

Привітно зустрілась своїх нових парафіян настоятель храму, — отець Павло (Нецетев), який від архітектурного задуму до його втілення в життя весь час опікувався долею церкви.

Олег ВЛАДИМИРСЬКИЙ.
Фото автора.

ПОГЛЯД У ДЕНЬ ЗАВТРАШНІЙ...

«Фідефіанс» (Біллінона, Швейцарія) — «Київ-Баскет» (Україна). 99:83 (53:43).
«Фідефіанс»: Факінетті — 4 очки, Стокхер — 6, Філмор — 9, Рункель — 2, Грімс — 0, Гованович — 4, Аскіс — 19, Філдс — 32, Беліс — 13.
«Київ-Баскет»: Рубан — 3, Євстратенко — 0, Муршін — 32, Підковров — 2, Савченко — 10, Харченко — 15.
Судді: Королевський (Польща), Рамос (Іспанія).

24 січня. Біллінона. Паладо дело спорт. 700 глядачів (вміщує — 4000).

То була перша перемога на цьому етапі розіграшу Кубка Європи з баскетболу команди «Фідефіанс» з чарівного містечка Біллінона, оточеного засніженими вершинами Альп, з італійського кантону Швейцарії. Складлося

враження, що всі з 17900 мешканців міста захоплюються спортом: футболом, велосипедом, хокеєм, гірськими лижами. І, звичайно ж, баскетболом. Кількість спортивних об'єктів у місті на душу населення дуже велика.

Отож, наставник господарів американець Джоєф Белтон не приховував радості.

У порівнянні з київським поєдинком, у якому моя команда програла 25 очок, — сказав він, — сталося чимало нового. «Фідефіанс» тепер — одноосібний лідер чемпіонату Швейцарії, значно посилав гру. А от у киян, знаю, є чимало проблем. Особливо допонуляють їм травми. Тому зіграти в наслідальшому складі вони ніяк не можуть...

Ще — справедливі слова. На поїзду до Швейцарії віце-чемпіон нашої країни не зміг

набрати навіть десяти здорових гравців. Ще не набув потрібної форми після хвороби лідер команди Андрій Підковров.

Утім керівництво клубу дивиться вже в далеке завітання. Коли ми приїдемо з Києва до Києва, то в аеропорту «Борнісль» на нас чекав новачок — тенісний американський валець Налік Харт, що прибув літаком з Відня. Родом він з Флориди, навчався в коледжі в штаті Теннессі, виступав за місцеву команду. Харту 23 роки, має зріст 203 сантиметри і важить 115 кілограмів. Він сказав мені, що снігом і холодом його не злякають. Налік збирається вже завтра зіграти за свій новий клуб у Донецьку проти «Шахтаря».

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Біллінона — Цюріх — Київ.

ГОЛОС України

Засновник — Верховна Рада України.
Видавець — Президія Верховної Ради України.
152019, м. Київ-19,
вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить
з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Редколегія: О. БЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. КРАСНОДІМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, В. ЖЕКЕРА, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДА (заст. головного редактора).

Адреса редакції:

252047, Київ-47,

вул. Нестерова, 4.

• ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;

телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34,

441-89-44.

• Рукописів не повертаємо.

Свідчення про реєстрацію періодичного друкованого видання —
КП № 1 від 18.09.1990 р.

• За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
• Редакція не завжди підліє позицію авторів публікацій.
• За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Індекс 60955.
Тираж 509173.

Комбінат друку видавничої преси України.
252047, Київ-47,
проспект Перемоги, 50.
1 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 031017.